

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Ιουνίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3392

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/63541/1766

Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/55236/3367/18.05.2023 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Υλοποίηση Υβριδικών Σταθμών στη νήσο Κρήτη που εντάσσεται στο Μέτρο Δεύτερο του Ειδικού Πλαισίου Λειτουργικής Ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, βάσει της παρ. 1 του άρθρου 21Α του ν. 4414/2016 (Α' 149)» (Β' 3390).

**Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

2. Τον ν. 4414/2016 «Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαρογωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Διατάξεις για το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των κλάδων προμήθειας και διανομής στην αγορά του φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις» (Α' 149), ιδίως τα άρθρα 21 έως 21Δ αυτού, όπως το άρθρο 21 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 113 και τα άρθρα 21Α έως 21Δ προστέθηκαν με τα άρθρα 114 έως 117, αντίστοιχα, του ν. 5037/2023 (Α' 78).

3. Τον ν. 5037/2023 «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 78), και ιδίως τις Ενότητες Β και Γ αυτού.

4. Τον ν. 4495/2017 «Έλεγχος και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» (Α' 167).

5. Τον ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε

συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (Α' 209).

6. Τον ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου για Έρευνα, Παραγωγή και Δίκτυα Μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 179).

7. Τον ν. 3851/2010 «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (Α' 85).

8. Τον ν. 3468/2006 «Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαρογωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 129).

9. Τον ν. 4513/2018 «Ενεργειακές Κοινότητες και άλλες διατάξεις» (Α' 9).

10. Τον ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 92).

11. Τον ν. 4759/2020 «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» (Α' 245).

12. Το π.δ. 70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (Α' 114).

13. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.Ε.Ν.)» (Α' 160).

14. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

15. Την υπ' αρ. 74104/5570/08.07.2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος

και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αλεξάνδρα Σδούκου» (Β' 4408).

16. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/55236/3367/18.05.2023 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Υλοποίηση Υβριδικών Σταθμών στη νήσο Κρήτη που εντάσσεται στο Μέτρο Δεύτερο του Ειδικού Πλαισίου Λειτουργικής Ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, βάσει της παρ. 1 του άρθρου 21Α του ν. 4414/2016 (Α' 149)» (Β' 3390).

17. Τις διατάξεις και τα Παραρτήματα της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ» (Β' 5291), εφεξής ο «Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού» και ειδικότερα την παρ. 11 του άρθρου 16.

18. Τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) (2014/C 200/01, 28.06.2014).

19. Τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (2014/C 249/01, 31.07.2014).

20. Την υπό στοιχεία C(2021) 9886/21.12.2021 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής State Aid SA 58482 (2021/N) - Greece «Remuneration scheme of Hybrid Power Stations in NIs of Greece until 2026».

21. Την υπό στοιχεία C(2016) 7272/16.11.2016 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής State Aid SA 46666 Greece «New operating aid scheme for the production of electricity from RES and HECHP».

22. Την υπό στοιχεία C(2017) 9102/04.01.2018 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής State Aid SA 48143 - (2017/N) Greece «Tenders for the production of electricity from renewable energy sources and highly efficient combined heat and power installations».

23. Την υπ' αρ. 49828/12.11.2008 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του χωροταξικού σχεδιασμού και της αιεφόρου ανάπτυξης «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» (Β' 2464).

24. Την υπ' αρ. 1334/2010 απόφαση της ΡΑΕ «Ειδικοί όροι άδειας παραγωγής από Υβριδικό Σταθμό στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά».

25. Τον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης (υπ' αρ. 1090/2018, Β' 5910 και Β' 468/2019, απόφαση της ΡΑΕ), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τις υπ' αρ. 938/2020 (Β' 2757), 1357/2020 (Β' 4516), 1572/2020 (Β' 5484), 54/2021 (Β' 531) και 609/2021 (Β' 3500) αποφάσεις της ΡΑΕ, (εφεξής ο «ΚΑΕ»).

26. Τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς (υπ' αρ. 1116/2018, Β' 5914, απόφαση της ΡΑΕ), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τις υπ' αρ. 820/2020 (Β' 1941),

1228/2020 (Β' 4124) και 610/2021 (Β' 3857) αποφάσεις της ΡΑΕ, (εφεξής ο «Κανονισμός ΕΧΕ»).

27. Τον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 78/2017), (εφεξής ο «Κώδικας Διαχείρισης ΕΔΔΗΕ»).

28. Τον Κώδικα Διαχείρισης Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, (Β' 4658/2020), (εφεξής ο «ΚΔΕΣΜΗΕ»).

29. Τον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 39/2014 (Β' 304) απόφαση της ΡΑΕ, (εφεξής ο «Κώδικας ΜΔΝ»).

30. Τον Κώδικα Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης, (Β' 2307/2018), (εφεξής ο «Κώδικας ΔΑΠΕΕΠ»).

31. Το γεγονός ότι το ηλεκτρικό σύστημα της νήσου Κρήτης έχει μεταπέσει στην κατηγορία των «Μικρών Συνδεδεμένων Συστημάτων-ΜΣΣ», μετά τη διασύνδεσή του από την πλευρά της Πελοποννήσου, βάσει της υπ' αρ. 734/28.9.2021 απόφασης της ΡΑΕ.

32. Την υπ' αρ. 287/2022 απόφαση της ΡΑΕ «Έγκριση του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) περιόδου 2022 - 2031» (Β' 4789), με την οποία προβλέπεται η πλήρης διασύνδεση του ηλεκτρικού συστήματος της νήσου Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ μέσω της υπό κατασκευή δεύτερης διασύνδεσης από Αττική με συνεχές ρεύμα.

33. Την υπ' αρ. 775/2021 απόφαση της ΡΑΕ (Β' 4982), με την οποία ρυθμίζεται ο τρόπος λειτουργίας της αγοράς του ηλεκτρικού συστήματος της Κρήτης κατά το μεταβατικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της υπό κατασκευή διασύνδεσης συνεχούς ρεύματος από την Αττική, βάσει του ως άνω εγκεκριμένου Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ.

34. Το γεγονός της ύπαρξης τεσσάρων (4) ώριμων αδειοδοτικά έργων στην Κρήτη, που αποτελεί νησί εφαρμογής του Μέρου Δεύτερου της ως άνω εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα οποία έχουν ενταχθεί στο εν λόγω Μέτρο Δεύτερο με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21Α, του ν. 4414/2016, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 114 του ν. 5037/2023.

35. Το γεγονός ότι σύμφωνα με τις διατάξεις των: (α) παρ. 11 του άρθρου 16 του κανονισμού βεβαιώσεων και (β) παρ. 2 του άρθρου 159 του ν. 4759/2020, αναφορικά, αφενός, με την απαγόρευση της τροποποίησης Αδειών Παραγωγής ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων που αφορά στην αύξηση της ισχύος, αφετέρου, με την αναστολή έκδοσης οριστικών προσφορών σύνδεσης και τροποποιήσεων οριστικών προσφορών σύνδεσης, λόγω αύξησης ισχύος, σε υβριδικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), αντίστοιχα, μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης που προβλεπόταν με την προϊσχύσασα διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και με σκοπό την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου στήριξης Υβριδικών Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), σύμφωνα με την C(2021) 9886/21.12.2021 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και των προβλέψεων των

άρθρων 21 έως 21Δ του ν. 4414/2016 αναφορικά με τη θέσπιση ειδικών διαδικασιών αδειοδότησης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των ν. 3468/2006, ν. 4414/2016 και ν. 4685/2020, δυνάμει της παρούσας απόφασης, για το νησί της Κρήτης που εντάσσεται στο Μέτρο Δεύτερο.

36. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση προβλέπονται ειδικοί όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή των προβλέψεων της ως άνω εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (υπό στοιχεία C(2021) 9886/21.12.2021, State Aid SA 58482 (2021/N) - Greece «Remuneration scheme of Hybrid Power Stations in NIs of Greece until 2026»), αναφορικά με την ανάπτυξη και λειτουργία Υβριδικών Σταθμών στην Κρήτη χωρίς τη διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών, βάσει των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 21Α του ν. 4414/2016 και των προβλέψεων της εν λόγω απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με στόχο την επίτευξη υψηλών επιπέδων διείσδυσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο της νήσου Κρήτης, υπό όρους ασφάλειας και οικονομικότητας, με πολλαπλά οφέλη και για την τοπική κοινωνία. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εισάγονται ειδικές προδιαγραφές αναφορικά με τις εγκαταστάσεις, την τυπολογία και τη διαστασιολόγηση κάθε τέτοιου σταθμού, σε συμμόρφωση με το συγκεκριμένο πλαίσιο στήριξης των υβριδικών σταθμών στην Κρήτη.

37. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/119477/2865/20.11.2023 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

38. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.08.2022 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4951/2022» (Β' 4333).

39. Το γεγονός ότι, σύμφωνα και με την υπό σημείο 37 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Τροποποιούμε την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/55236/3367/18.5.2023 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Υλοποίηση Υβριδικών Σταθμών στη νήσο Κρήτη που εντάσσεται στο Μέτρο Δεύτερο του Ειδικού Πλαισίου Λειτουργικής Ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, βάσει της παρ. 1 του άρθρου 21Α του ν. 4414/2016 (Α' 149)», ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Τροποποίηση του άρθρου 1

1. Το τρίτο εδάφιο της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 1 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο συμπηφισμός του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνει χώρα σε χρονική κλίμακα δεκαπέντε (15) λεπτών της ώρας, σύμφωνα με το άρθρο 17».

2. Το τέταρτο εδάφιο της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 1 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Η καθαρή έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας δεν δύναται να υπερβαίνει το 150% της εγγυημένης ισχύος του ΥΒ.Σ. και η καθαρή απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο δεν επιτρέπεται, παρά μόνο εφόσον τούτο επιβάλλεται υπό έκτακτες καταστάσεις λειτουργίας, μετά από εντολή του αρμόδιου Διαχειριστή».

Άρθρο 2

Τροποποίηση του άρθρου 2

Η παρ. 4 του άρθρου 2 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι ΥΒ.Σ. που αναπτύσσονται στην Κρήτη δυνάμει της ένταξής τους στο Μέτρο Δεύτερο της παρ. 2 του άρθρου 21Α του ν. 4414/2016, όπως ισχύει, διέπονται από τους όρους και προϋποθέσεις που ειδικώς προβλέπονται στην παρούσα και τυχόν πρόσθετους όρους και προϋποθέσεις της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται δυνάμει της παρ. 7 του άρθρου 3, καθώς και όρους και περιορισμούς που επιβάλλονται με τις σχετικές άδειες και εγκρίσεις που εκδίδονται για τον ΥΒ.Σ. αυτόν βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Συμπληρωτικά, εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ, στον βαθμό που δεν έρχονται σε αντίθεση με τις ανωτέρω αποφάσεις και διατάξεις, και η εφαρμογή των οποίων συνάδει με τους επιδιωκόμενους δια της υλοποίησης των ΥΒ.Σ. του Μέρους Δεύτερου της οικείας εγκριτικής απόφασης της ΕΕ σκοπούς δημοσίου συμφέροντος. Ειδικώς οι τέσσερις (4) ονομαστικά αναφερόμενοι ΥΒ.Σ στο Μέτρο Δεύτερο της εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής λαμβάνουν Προσφορά Σύνδεσης κατά απόλυτη προτεραιότητα.»

Άρθρο 3

Τροποποίηση του άρθρου 3

1. Η υποπερ. βε) της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 3 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«βε) το ύψος της Εγγυητικής Καλής Εκτέλεσης και Λειτουργίας του ΥΒ.Σ., σύμφωνα και με την παρ. 3 του άρθρου 22 της παρούσας.

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 3 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για τους τέσσερις (4) ήδη ενταγμένους ΥΒ.Σ. κατά την παρ. 1, ως καταληκτική προθεσμία για την υποβολή αίτησης χορήγησης Τ.Α. ορίζεται η 15η Οκτωβρίου 2024. Σε περίπτωση μη υποβολής αιτήματος έως της ανωτέρω προθεσμίας, ο σταθμός καταλαμβάνεται από το γενικότερο πλαίσιο και όριο που διέπει τους ΥΒ.Σ. που επιθυμούν να λάβουν ενίσχυση βάσει του Μέρους Δεύτερου της παρούσας απόφασης».

Άρθρο 4

Τροποποίηση του άρθρου 4

1. Στο τέλος του άρθρου 4 προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Επιτρέπεται η συνένωση ΥΒ.Σ. σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Σε περίπτωση συνένωσης ΥΒ.Σ., ο ΥΒ.Σ. που θα διαμορφωθεί θα πρέπει

να έχει υποχρεωτικά εγγυημένη ισχύ, ωφέλιμη χωρητικότητα των συστημάτων αποθήκευσης και εγκατεστημένη ισχύ ΑΠΕ που προκύπτουν από το άθροισμα των δύο προς συνένωση σταθμών και παράλληλα να ικανοποιεί τους Ειδικούς Όρους και τους περιορισμούς διαστασιολόγησης του άρθρου 5 της παρούσας. Σε περίπτωση συνένωσης έργων εκ των ήδη ενταγμένων τεσσάρων (4) ΥΒ.Σ. κατά την παρ. 1 του άρθρου 3, ο νέος ΥΒ.Σ. που θα διαμορφωθεί από την συνένωση δεν εντάσσεται αυτοδίκαια στο Μέτρο Δεύτερο, αλλά υποβάλλει αίτηση για ένταξη σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας, όπως αντίστοιχα ισχύει για τους υπόλοιπους, πέραν των τεσσάρων (4) ενταγμένων, ΥΒ.Σ.».

Άρθρο 5

Τροποποίηση του άρθρου 5

1. Στο τέλος της περ. η της παρ. 2 του άρθρου 5 της απόφασης προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Από τον έλεγχο ικανοποίησης της συγκεκριμένης συνθήκης εξαιρούνται οι τεχνολογίες αποθήκευσης αντλησιοταμίευσης και συσσωρευτών ιόντων λιθίου.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 5 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Τόσο για τους ήδη ενταγμένους ΥΒ.Σ. Κρήτης στο Μέτρο Δεύτερο βάσει της παρ. 1 του άρθρου 3, όσο και για εκείνους που εντάσσονται περαιτέρω δυνάμει του παρόντος, και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 19 περί συμμόρφωσης των σταθμών με τις απαιτήσεις των όρων και περιορισμών διαστασιολόγησης του παρόντος άρθρου, δεν επιτρέπεται μεταβολή της εγγυημένης ισχύος και της εγγυημένης (ωφέλιμης) χωρητικότητας των αποθηκευτικών συστημάτων των σταθμών. Είναι επιτρεπτή η μεταβολή της διαστασιολόγησης επί μέρους συνιστωσών των σταθμών και ειδικά για το σκέλος ΑΠΕ του ΥΒ.Σ. είναι επιτρεπτή η μείωση της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων ΑΠΕ του ΥΒ.Σ χωρίς όριο ή η αύξηση της ισχύος αυτού μέχρι του ορίου της περ. α της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 6

Τροποποίηση του άρθρου 6

Η περ. α της παρ. 1 του άρθρου 6 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Το σύνολο των κεφαλαιουχικών δαπανών για την κατασκευή του ΥΒ.Σ., συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών δαπανών της κατασκευαστικής περιόδου και του συνολικού κόστους με το οποίο επιβαρύνεται ο κάτοχος του ΥΒ.Σ., για τη διασύνδεση του σταθμού στο ηλεκτρικό δίκτυο. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται και εκείνες στις οποίες προέβη ο παραγωγός κατά τις φάσεις της αδειοδότησης ή προετοιμασίας κατασκευής και προηγήθηκαν της έκδοσης της απόφασης ένταξης του ΥΒ.Σ. Κρήτης στο Μέτρο Δεύτερο ή/και χορήγησης Τ.Α., προκειμένου για την αδειοδότηση του σταθμού ή την απόκτηση γηπέδου εγκατάστασης, εκτός από την αξία γης στην περίπτωση αγοράς του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού, καθώς και του υποσταθμού στην περίπτωση μη μεταβίβασης του γηπέδου εγκατάστασης του υποσταθμού στον διαχειριστή. Οι δαπάνες που εκτα-

μιεύθηκαν για τον ΥΒ.Σ. Κρήτης δύνανται να ενσωματωθούν πλήρως στο κόστος κατασκευής του σταθμού, θεωρούμενες ως εκταμιευθείσες κατά το έτος έκδοσης της εν λόγω απόφασης ένταξης ή/και χορήγησης Τ.Α. Οι χρηματοοικονομικές δαπάνες των κεφαλαιουχικών δαπανών κατασκευής του σταθμού ενσωματώνονται διακριτά στο κόστος κατασκευής, κατά τις διατάξεις της παρούσας.»

Άρθρο 7

Τροποποίηση του άρθρου 8

1. Η παρ. 3 του άρθρου 8 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η έναρξη κατασκευής του ΥΒ.Σ. θα πρέπει να εκκινεί εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για τον καθορισμό τιμής αναφοράς, και να ολοκληρώνεται εντός εύλογου χρόνου που δεν θα υπερβαίνει, για τους ΥΒ.Σ. με αποθηκευτικό σύστημα μπαταριών και φωτοβολταϊκά συστήματα τα δύο (2) έτη, για ΥΒ.Σ. με αποθηκευτικό σύστημα μπαταριών και αιολικό σταθμό τα τρία (3) έτη και για τους ΥΒ.Σ. με αντλησιοταμιευτικά συστήματα αποθήκευσης, τα πέντε (5) έτη.

Σε κάθε περίπτωση οι ανωτέρω προθεσμίες και το χρονοδιάγραμμα κατασκευής ΥΒ.Σ. που εντάσσονται στο Μέτρο Δεύτερο, εφαρμόζονται ώστε να μην υπερβαίνουν την 31η Δεκεμβρίου του 2029.»

Άρθρο 8

Τροποποίηση του άρθρου 9

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 9 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η προτεινόμενη Τ.Α., με βάση και τις αρχές τιμολόγησης του άρθρου 10, δεν δύναται να υπερβαίνει, την καθορισθείσα ανώτατη τιμή προσφορών ανά τεχνολογία/κατηγορία σταθμών ως εξής:»

2. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 9 της απόφασης προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Σε περίπτωση που είναι δυνατή η χορήγηση επενδυτικής ενίσχυσης για την υλοποίηση υβριδικών σταθμών από κατάλληλο ταμείο χρηματοδότησης, η Επιτροπή εισηγείται υποχρεωτικά Τιμή Αναφοράς (Τ.Α.) λαμβάνοντας υπόψη κατάλληλη απομείωση της λειτουργικής ενίσχυσης βάσει του ύψους της προβλεπόμενης επενδυτικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 10. Προς το σκοπό αυτό η Επιτροπή δύναται να ζητήσει από του ενδιαφερόμενους σχετική συμπλήρωση του φακέλου της αίτησης χορήγησης Τ.Α.»

Άρθρο 9

Τροποποίηση του άρθρου 10

1. Η παρ. 5 του άρθρου 10 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Τυχόν κυρώσεις που επιβάλλονται σε ΥΒ.Σ. για παραβάσεις του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου, δεν λαμβάνονται υπόψη στη διαμόρφωση της εν λόγω μεσοσταθμικής τιμής εκκαθάρισης. Σε κάθε περίπτωση, η μηνιαία μεσοσταθμική τιμή αυτή υπολογίζεται από τον ΔΑΠΕΕΠ. Σε περίπτωση υπολογισμών που βασίζονται αποκλειστικά σε απολογιστικά λειτουργικά δεδομένα

αντίστοιχων έργων, ήτοι σε περιπτώσεις όπου λειτουργεί επαρκές πλήθος ομοειδών σταθμών για την εκτίμηση της μηνιαίας μεσοσταθμικής τιμής, οι υπολογισμοί πραγματοποιούνται εντός των πρώτων δέκα (10) ημερών του επόμενου μήνα από τον μήνα τον οποίο αφορά η μηνιαία μεσοσταθμική τιμή. Άλλως, εφαρμόζεται η διαδικασία που θα καθοριστεί στην πρότυπη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ΥΒΣ που δραστηριοποιούνται στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας του ΕΣΜΗΕ».

Άρθρο 10

Τροποποίηση του άρθρου 14

- Διάσπασή του σε άρθρο 14 και άρθρο 15

Τροποποιείται το άρθρο 14, με σκοπό τη δημιουργία δύο άρθρων, ήτοι άρθρου 14 και άρθρου 15, τα οποία διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 14

Ρήτρες μη τήρησης χρονοδιαγράμματος κατασκευής ΥΒ.Σ. Κρήτης

1. Σε περίπτωση μεταβολής, κατά το άρθρο 12, του χρονοδιαγράμματος κατασκευής ΥΒ.Σ. Κρήτης, η οποία μεταβολή, κατά την κρίση της Επιτροπής, καθίσταται αναγκαία λόγω υπαιτιότητας του παραγωγού, με την απόφαση τροποποίησης του χρονοδιαγράμματος κατασκευής, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να επιβάλει κυρώσεις μερικής ή πλήρους κατάπτωσης της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης και Λειτουργίας του ΥΒ.Σ., συνεκτιμώντας τη βαρύτητα και τους λόγους της προκληθείσας καθυστέρησης στην ολοκλήρωση του έργου. Η κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής διενεργείται από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. αμελλητί με την κοινοποίηση της απόφασης του Υπουργού, βάσει και των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 22 της παρούσας.

2. Σε περίπτωση που η θέση του ΥΒ.Σ. σε εμπορική λειτουργία δεν επιτευχθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της παρ. 3 του άρθρου 3, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Επιτροπής του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, επιβάλλει την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης και Λειτουργίας και, περαιτέρω, δύναται, είτε να ανακαλέσει την απόφαση ένταξης του ΥΒ.Σ. στο Μέτρο Δεύτερο, είτε να επιβάλει πρόστιμο ανερχόμενο στο 10% του εγκεκριμένου, κατά την χορήγηση Τ.Α. στον ΥΒ.Σ., προϋπολογισμού του ΥΒ.Σ.

Άρθρο 15

Ρήτρες για μη προσήκουσα διαθεσιμότητα και λειτουργία ΥΒ.Σ. Κρήτης

Η απόφαση ένταξης ΥΒ.Σ. στο Μέτρο Δεύτερο ή/και χορήγησης Τ.Α. σε ΥΒ.Σ. Κρήτης Μέρου Δεύτερου δύναται να ανακαλείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και εισήγηση του Αρμόδιου Διαχειριστή, στις περιπτώσεις συστηματικής και κατ'επανάληψη παραβίασης των γενικών και ειδικών όρων του οικείου Ειδικού Πλαισίου Λειτουργικής Ενίσχυσης και των αντίστοιχων κανονιστικών και ρυθμιστικών διατάξεων, καθώς και των επιμέρους υποχρεώσεων του Παραγωγού ΥΒ.Σ. Κρήτης Μέρου Δεύτερου, ως προβλέπονται στην παρούσα και

ενδεικτικά σε περιπτώσεις παρατεταμένης διάρκειας μη διαθεσιμότητας του εν λόγω ΥΒ.Σ., οι οποίες δεν αποκαθίστανται με ευθύνη του Παραγωγού, με αποτέλεσμα τη συστηματική αποστέρευση του τοπικού συστήματος Κρήτης από την αναμενόμενη παραγωγή Α.Π.Ε. του ΥΒ.Σ. αυτού. Σε περίπτωση ανάκλησης ή παύσης της ισχύος της Βεβαίωσης Παραγωγού ΥΒ.Σ. Μ.Δ.Ν. Μέρου Δεύτερου, ανακαλείται και η απόφαση ένταξης του ΥΒ.Σ. στο Μέτρο Δεύτερο ή και χορήγησης Τ.Α. και καταπίπτει η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης και Λειτουργίας του ΥΒ.Σ., βάσει και των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 22 της παρούσας».

Άρθρο 11

Τροποποίηση του άρθρου 16

- Διάσπασή του σε άρθρο 16 και άρθρο 17

Τροποποιείται το άρθρο 16, με σκοπό τη δημιουργία δύο άρθρων, ήτοι άρθρου 16 και άρθρου 17, τροποποιείται η παρ. 2 του δεύτερου κεφαλαίου του τέως άρθρου 16 (νυν άρθρο 17) και διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 16

Τρόπος συμμετοχής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας του ΕΣΜΗΕ.

1. Με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων που τίθενται με την παρούσα για τη συμμετοχή ΥΒ.Σ. Κρήτης Μέρου Δεύτερου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, οι εν λόγω ΥΒ.Σ. συμμετέχουν πλήρως και ανταγωνιστικά στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 1, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, όπως αυτό καθορίζεται ιδίως με τους Κανονισμούς του άρθρου 18 του ν. 4425/2016 και τους οικείους Κώδικες διαχείρισης, όπως αυτοί εναρμονίζονται με τις διατάξεις της παρούσας σε ό,τι αφορά στους ΥΒ.Σ. Ειδικότερα, οι ΥΒ.Σ. Κρήτης Μέρου Δεύτερου οφείλουν να συμμετέχουν στην αγορά εξισορρόπησης ως πάροχοι υπηρεσιών εξισορρόπησης, όπως ειδικότερα καθορίζεται με τους οικείους Κώδικες Διαχείρισης.

2. Κάθε ΥΒ.Σ. Κρήτης Μέρου Δεύτερου, που περιλαμβάνει τις μονάδες ΑΠΕ και αποθήκευσης, δραστηριοποιείται ως ενιαία οντότητα στις αγορές ηλεκτρισμού, ακολουθώντας αρχές ανάλογες με αυτές που διέπουν τη συμμετοχή σταθμών παραγωγής ΑΠΕ με ενσωματωμένη αποθήκευση, χωρίς δυνατότητα απορρόφησης ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο για σκοπούς αποθήκευσής της (σταθμοί ΑΠΕ της παρ. 11Α του άρθρου 10 του ν. 4685/2020).

3. Τα οριζόμενα στην παρ. 2 εφαρμόζονται αναλογικά και για ΥΒ.Σ. οι συνιστώσες των οποίων διαθέτουν περισσότερα του ενός σημεία σύνδεσης με το δίκτυο, λόγω ανεξάρτητης χωροθέτησης των μονάδων ΑΠΕ και αποθήκευσής τους, εφαρμόζοντας τους αναγκαίους συμψηφισμούς των διακινούμενων ποσοτήτων ενέργειας από τις επιμέρους συνιστώσες αυτών. Οι εν λόγω ΥΒ.Σ. συμμετέχουν στην αγορά εξισορρόπησης ως οντότητες Χαρτοφυλακίου ΥΒ.Σ. και λαμβάνουν εντολές κατανομής από τον Αρμόδιο Διαχειριστή που αφορά το σύνολο των μονάδων τους, και ο επιμερισμός τους σε κάθε συνιστώσα του ΥΒ.Σ. αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού ΥΒ.Σ., κατ'

αναλογία με τους ΥΒ.Σ. που διαθέτουν κοινό σημείο σύνδεσης με το δίκτυο για όλες τις συνιστώσες τους.

Άρθρο 17
Συμψηφισμοί απορροφούμενης
και αποδιδόμενης ηλεκτρικής ενέργειας
ΥΒ.Σ. Κρήτης

1. Η απορρόφηση ενέργειας για αποθήκευση στα συστήματα του ΥΒ.Σ. Κρήτης πραγματοποιείται κατά την κρίση του Παραγωγού ΥΒ.Σ., στον βαθμό που η ενέργεια προέρχεται από τις μονάδες Α.Π.Ε. του ΥΒ.Σ.. Το τμήμα της παραγόμενης ενέργειας των μονάδων Α.Π.Ε. του ΥΒ.Σ. που αξιοποιείται για πλήρωση των αποθηκευτικών του συστημάτων, συμψηφίζεται με την αντίστοιχη απορροφούμενη ενέργεια των μονάδων αποθήκευσης σε χρονική κλίμακα δεκαπέντε (15) λεπτών, και οι συμψηφιζόμενες ποσότητες ενέργειας δεν τιμολογούνται.

2. Απορρόφηση ενέργειας από το δίκτυο, δηλαδή η λειτουργία των αποθηκευτικών συστημάτων του ΥΒ.Σ. σε κατάσταση απορρόφησης χωρίς αυτή να αντισταθμίζεται από ταυτοχρονισμένη παραγωγή των μονάδων Α.Π.Ε. του ΥΒ.Σ., κατ' αρχήν δεν προβλέπεται για τους ΥΒ.Σ. Κρήτης Μέτρου Δεύτερου. Απορρόφηση ενέργειας από το δίκτυο μπορεί κατ' εξαίρεση να πραγματοποιηθεί μόνο κατόπιν εντολής του Αρμόδιου Διαχειριστή, υπό έκτακτες συνθήκες λειτουργίας. Η απορροφούμενη από το δίκτυο ενέργεια στις περιπτώσεις αυτές, πολλαπλασιασμένη επί τον μέσο συντελεστή απόδοσης πλήρους κύκλου των συστημάτων αποθήκευσης του ΥΒ.Σ., αφαιρείται από τη συνολική καθαρή έγχυση ενέργειας, για την οποία ο ΥΒ.Σ. λαμβάνει αποζημίωση. Ενέργεια που απορροφάται από το δίκτυο χωρίς αντίστοιχη εντολή του Αρμόδιου Διαχειριστή αξιολογείται με βάση τα προβλεπόμενα στο πλαίσιο προσδιορισμού και χρέωσης των αποκλίσεων και επιβολής κυρώσεων σε σταθμούς ΑΠΕ με ενσωματωμένη αποθήκευση της παρ. 11Α του άρθρου 10 του ν. 4685/2020.

3. Ο μέσος συντελεστής απόδοσης πλήρους κύκλου των συστημάτων αποθήκευσης του ΥΒ.Σ., καθορίζεται με την απόφαση ένταξης του σταθμού στο Μέτρο Δεύτερο, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, και ενσωματώνει το σύνολο των απωλειών των συστημάτων αποθήκευσης του ΥΒ.Σ. κατά τον κύκλο απορρόφησης και διαδοχικής απόδοσης ενέργειας, όπως αυτές υφίστανται κατά τις τυπικές συνθήκες πραγματικής λειτουργίας του σταθμού. Οι τιμές του μέσου συντελεστή απόδοσης πλήρους κύκλου των συστημάτων αποθήκευσης, δεν μπορεί να υπολείπονται του 80% για συστήματα συσσωρευτών και 70% για συστήματα αντλησιοταμίευσης.

4. Οι ιδιοκαταναλώσεις των μονάδων Α.Π.Ε. του ΥΒ.Σ. δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την τιμολόγηση του ΥΒ.Σ. Για τις ιδιοκαταναλώσεις αυτές, ο Παραγωγός ΥΒ.Σ. συνάπτει συμβάσεις ως καταναλωτής με προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας της επιλογής του και ακολουθούνται οι διαδικασίες μέτρησης και τιμολόγησης που ισχύουν για τους λοιπούς σταθμούς Α.Π.Ε. Για τον σκοπό αυτό, ο Παραγωγός ΥΒ.Σ. εγκαθιστά μετρητές εισερχόμενης/εξερχόμενης ενέργειας στην έξοδο των συνιστωσών ΑΠΕ

του ΥΒ.Σ., με βάση τα ισχύοντα για τους λοιπούς σταθμούς ΑΠΕ. Τα αντίστοιχα εφαρμόζονται για την ηλεκτρική ενέργεια ιδιοκαταναλώσεων των συστημάτων αποθήκευσης του ΥΒ.Σ. αν αυτές εξυπηρετούνται από ξεχωριστή παροχή, οπότε και καταμετρούνται διακριτά.»

Άρθρο 12
Αναρίθμηση άρθρων

Αναριθμούνται τα άρθρα 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, στο ορθό 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, αντίστοιχα. Οποιαδήποτε αναφορά εντός κειμένου της απόφασης στα άρθρα της που αναριθμούνται με το παρόν, νοείται, πλέον ως αναφορά στα νέα, αναριθμημένα άρθρα.

Άρθρο 13
Τροποποίηση του τέως άρθρου 20,
νυν άρθρου 19

1. Η περ. α της παρ. 4 του (τέως άρθρου 20, νυν) άρθρου 19 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Ο Παραγωγός ΥΒ.Σ. Κρήτης Μέτρου Δεύτερου υποβάλλει στον Αρμόδιο Διαχειριστή αίτηση για τη διατύπωση οριστικής προσφοράς σύνδεσης του ΥΒ.Σ. μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης του ΥΒ.Σ. στο Μέτρο Δεύτερο, ειδικότερα για τους τέσσερις ΥΒ.Σ. που έχουν ενταχθεί ήδη με την παρ. 2 του άρθρου 21Α του ν. 4414/2016 (παρ. 1 του άρθρου 3 της παρούσας), από τη δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η αίτηση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι (Κεφάλαιο Β), το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας.»

2. Στο τέλος (τέως άρθρου 20, νυν) του άρθρου 19 προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Η διάρκεια ισχύος των Αδειών Εγκατάστασης για ΥΒ.Σ. στη νήσο Κρήτη που είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσης, που καθορίζεται βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 της παρούσας.»

Άρθρο 14
Τροποποίηση του τέως άρθρου 22,
νυν άρθρου 21

1. Η παρ. 2 του (τέως άρθρου 22, νυν) άρθρου 21 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός επιλέγεται από τον Παραγωγό ΥΒ.Σ. και εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για την παροχή της σχετικής έγκρισης, ο Παραγωγός ΥΒ.Σ. υποβάλλει σχετική πρόταση στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προσκομίζοντας παράλληλα τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας. Η εν λόγω έγκριση έχει ισχύ για τρία (3) έτη και μετά το πέρας των τριών (3) ετών επαναλαμβάνεται η παραπάνω διαδικασία έγκρισης του Ανεξάρτητου Μηχανικού από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

2. Η παρ. 7 του (τέως άρθρου 22, νυν) άρθρου 21 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Μετά την επιλογή του Ανεξάρτητου Μηχανικού από τον Παραγωγό ΥΒ.Σ. και έγκρισή του από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας συνάπτεται μεταξύ τους σχετική Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, το ελάχιστο περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας απόφασης και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.»

3. Η παρ. 8 του (τέως άρθρου 22, νυν) άρθρου 21 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Ο Παραγωγός ΥΒ.Σ. ενημερώνει εγγράφως και αμελλητί την Επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. για την επιλογή του Ανεξάρτητου Μηχανικού από τον Παραγωγό ΥΒ.Σ. και έγκρισή του από τον Γενικό Διευθυντή Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τόσο κατά την αρχική επιλογή όσο και κατά την πιθανή αντικατάστασή του. Για την αντικατάσταση του Ανεξάρτητου Μηχανικού ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.»

4. Η παρ. 9 του (τέως άρθρου 22, νυν) άρθρου 21 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αν διαπιστώσει ότι ο εν λόγω Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει ουσιωδώς παραβεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις, δύναται να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο Παραγωγό ΥΒ.Σ. την καταγγελία της σύμβασης με τον εν λόγω Ανεξάρτητο Μηχανικό και τη σχετική αντικατάστασή του, εφόσον δεν αρθεί η παράβαση, μετά από σχετική ειδοποίηση που επιδίδει ο εν λόγω Παραγωγός ΥΒ.Σ. στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για τη διαπιστωθείσα παράβαση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό των όρων της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει καθήκον επιμελείας και είναι υπεύθυνος έναντι του Δημοσίου καθώς και του ενδιαφερόμενου Παραγωγού ΥΒ.Σ., όπως αυτό προβλέπεται στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.»

5. Η παρ. 10 του (τέως άρθρου 22, νυν) άρθρου 21 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Οι όροι της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού δεν μπορούν να τροποποιηθούν (ή να αποτελέσουν αντικείμενα οιουδήποτε είδους παραίτησης από δικαιώματα) χωρίς προηγούμενη έγγραφη έγκριση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Γενικού Διευθυντή Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

6. Η παρ. 11 του (τέως άρθρου 22, νυν) άρθρου 21 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός που έχει επιλεγεί από τον Παραγωγό ΥΒ.Σ. και εγκριθεί από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά τη διαδικασία της παρ. 2, εντέλλεται από την Επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, να συνδράμει με βάση τις σχετικές αναλύσεις και τα στοιχεία που του ζητούνται από την Επιτροπή, και εντός της τασσόμενης από την Επιτροπή Προθεσμίας. Στις αρμοδιότητες του Ανεξάρτητου Μηχα-

νικού περιλαμβάνεται και κάθε άλλη σχετική υποχρέωσή του η οποία περιγράφεται στη παρούσα απόφαση.»

Άρθρο 15

Τροποποίηση του τέως άρθρου 23, νυν άρθρου 22

Η παρ. 9 του (τέως άρθρου 23, νυν) άρθρου 22 της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Σε περίπτωση που ο Κάτοχος του ΥΒ.Σ. Κρήτης Μέτρου Δεύτερου καταστεί προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (υπ' αρ. 21 σχετικό), η λειτουργική ενίσχυση του εν λόγω ΥΒ.Σ. Κρήτης Μέτρου Δεύτερου αναστέλλεται.»

Άρθρο 16

Τροποποίηση του Παραρτήματος Ι

1. Η παρ. 11 του Κεφαλαίου Α του Παραρτήματος Ι της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Νόμιμος τίτλος κυριότητας της έκτασης του γηπέδου ή όπου θα υλοποιηθεί ο ΥΒ.Σ ή ιδιωτικό συμφωνητικό μακροχρόνιας μίσθωσης συνοδευόμενο από το νόμιμο τίτλο κυριότητας του γηπέδου και τη σχετική δήλωση περιουσιακής κατάστασης (Ε9) του εκμισθωτή, ή συμβολαιογραφικό έγγραφο μακροχρόνιας μίσθωσης, συνοδευόμενο από το πιστοποιητικό μεταγραφής στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, της έκτασης του γηπέδου όπου θα υλοποιηθεί ο ΥΒ.Σ.. Σε περίπτωση δημόσιας έκτασης ο αιτών δύναται να υποβάλλει σχετική υπεύθυνη δήλωση ότι πρόκειται περί δημόσιας έκτασης και προσκομίζει, εφόσον διατίθενται, τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία που αποδεικνύουν ή καταδεικνύουν στον χαρακτηρισμό αυτόν για το γήπεδο αυτό.»

2. Η παρ. 8 του Κεφαλαίου Β του Παραρτήματος Ι της απόφασης καταργείται.

3. Η παρ. 9 του Κεφαλαίου Β του Παραρτήματος Ι της απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Αποδεικτικό συνεργασίας με έναν ή περισσότερους φορείς, οι οποίοι διαθέτουν την επάρκεια προκειμένου να διενεργήσουν τους ελέγχους και δοκιμές και να εκπονήσουν τις μελέτες και εκθέσεις που απαιτούνται για την εκπλήρωση των προβλεπομένων στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 5. Η προσκόμιση του αποδεικτικού του προηγούμενου εδαφίου αποτελεί προϋπόθεση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης.»

4. Στο τέλος του Κεφαλαίου Β του Παραρτήματος Ι της απόφασης προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Λοιπά έγγραφα και δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο υφιστάμενο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.»

5. Μετά το τέλος του Κεφαλαίου Β του Παραρτήματος Ι της απόφασης προστίθεται Κεφάλαιο Γ ως εξής:

«Γ. Έγγραφα και στοιχεία που συνοδεύουν τον φάκελο για χορήγηση άδειας εγκατάστασης.

Κατά την υποβολή του αιτήματος για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, με τα δικαιολογητικά της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4951/2022, συνοποβάλλεται ασφαλιστήριο συμβόλαιο για ολόκληρη την περίοδο λειτουργίας

του σταθμού κατά την παρ. 2 του άρθρου 5, συνοδευόμενο από έκθεση εκτίμησης κινδύνων (risk assessment and mitigation report), η οποία εκπονείται από φορέα που διαθέτει τη σχετική επάρκεια. Η προσκόμιση του ασφαλιστηρίου και της συνοδευτικής έκθεσης του προηγούμενου εδαφίου αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη των εργασιών κατασκευής, την ηλεκτρισμό του έργου και για την έκδοση της άδειας λειτουργίας αυτού στη συνέχεια. Η απαίτηση αυτή δύναται να καλύπτεται και με ασφαλιστήρια συμβόλαια μικρότερης διάρκειας, τα οποία ανανεώνονται εγκαίρως και προσκομίζονται στην Ρ.Α.Α.Ε.Υ., στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και στον φορέα έκδοσης της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας του ΥΒ.Σ.».

Άρθρο 17

Έναρξη ισχύος - Δημοσίευση

1. Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η απόφαση αναρτάται και είναι διαθέσιμη στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (<https://ypen.gov.gr/>).

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2024

Η Υφυπουργός

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ